

ע"פ 6814/16 - מאור מלכה נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים
ע"פ 6814/16

לפני: כבוד השופט י' עמית
כבוד השופט א' שהם
כבוד השופטת י' וילנר

המערער: מאור מלכה

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערעור על הכרעת דינו מיום 16.6.2016 ועל גזר דינו מיום 11.7.2018 של בית המשפט המחוזי באר שבע בתיק פ 036669-04-14 שניתנו על ידי כבוד השופטת ג' שלו

תאריך הישיבה: י"ג בשבט התשע"ח (29.01.2018)

בשם המערער: עו"ד דוד יפתח, עו"ד דן ענבר ועו"ד משה מרוז
בשם המשיבה: עו"ד לינור בן אוליאל

פסק-דין

השופט י' עמית:

1. המערער שבפנינו הורשע בשורה ארוכה של עבירות כלהלן: חמש עבירות של קשירת קשר לפשע לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק); ארבע עבירות של רכישה או החזקת נשק לפי סעיף 144(א) רישא לחוק; ארבע עבירות של נשיאה או הובלת נשק לפי סעיף 144(ב) רישא לחוק; ועבירה של ניסיון לרכישה או החזקת נשק לפי סעיף 144(א) רישא + סעיף 25 לחוק.

2.

בתמצית שבתמצית, המערער הורשע בחמישה מתוך שישה אישומים בכתב האישום, ולפיהם רכש אמל"ח בכמות סיטונאית מחייל בשם איתי יהודה (להלן: איתי), ששירת כנגד בצה"ל ושימש כאחראי נשקים בבסיס צה"ל באזור משמר הנגב. איתי, חבר ילדות של המערער, הורשע ונדון לאחר שמיעת ראיות בבית דין צבאי ל-15 שנות מאסר. במסגרת הרכישות השונות הועברו למערער, בין היתר, 55 לבנות חבלה ונפצים, 39 רימוני רסס ו-10 טילי לאו. נספר לקורא כי המערער נעצר כאשר נתפס "כמעט על חם", עודנו ממתין שאיתי יעביר מרכבו למכוניתו של המערער את עשרת טילי הלאו.

מאיר),

עוד נספר לקורא, כי לסחר הסיטונאי באמל"ח היו שותפים נוספים מלבד איתי והמערער. חייל בשם מאיר חבר (להלן: מאיר), נגד לוגיסטיקה וחבר של איתי, פרץ יחד איתו למחסן תחמושת בבסיס שדה תימן והשניים גנבו משם רימוני רסס. מאיר הודה במיוחס לו ונשפט בבית דין צבאי במסגרת הסדר טיעון לתשע שנות מאסר.

3.

כתב האישום עוסק בארבעה סוגי אמל"ח: טילי לאו, לבנות חבלה ונפצים, רימונים וכדורי אקדח. בית משפט קמא זיכה את המערער מהעבירה של רכישת כדורי האקדח והרשיעו בכל העבירות האחרות. בגין כך הושת על המערער, בין היתר, מאסר בפועל של 12 שנה.

על ההרשעה ועל גזר הדין נסב הערעור שבפנינו.

4.

עמוד התווך בערעור הוא טענת המערער שלא ניתן להרשיעו על סמך עדותו של איתי, לגביו התבטא בית המשפט קמא כי התרשם ממנו לשלילה וכי מדובר בעד שקרן ומניפולטיבי. נוכח דברים חריפים אלה, נטען כי עדותו של איתי משקלה אפסי, ומשנשמט הנדבך המרכזי להרשעה נשמטים עמו הראיות והחיזוקים השונים שמצא בית משפט קמא לעדות זו.

מכתב הערעור ומעיקרי הטיעון, כמו גם מהדיון שנערך בפנינו, עולה כי למעשה המערער אינו מלין על הרשעתו בנוגע לניסיון רכישת טילי הלאו, והוא ממקד חיציו בראש ובראשונה בהרשעתו ברכישת 34 רימונים, ומלין, הגם שבעוצמה פחותה, על הרשעתו ברכישת 55 לבנות החבלה. אקדים ואומר כי לא מצאתי צורך להידרש לפרטי הפרטים של הראיות ושלל ההודעות שנגבו מהמעורבים בפרשה, באשר הכרעת בית משפט קמא מבוססת היטב ונשענת על נדבך רחב של ראיות ועל ממצאי עובדה ומהימנות שאין מקום להתערב בהן.

5.

עדותו של איתי: נדבך מרכזי בהרשעה הוא ההודעות הרבות שמסר איתי במשטרה. איתי שיקר בהודעותיו במשטרה, אך בהמשך נאלץ לאשר חלק מההאשמות שהוטחו בו, בין היתר, לאחר שנחשף להאזנות סתר שביצעה המשטרה, ובעקבות יצירת מצג שווא מצד החוקרים, כביכול המערער "פתח" עליו.

בית משפט קמא התרשם כי איתי הוא עד מניפולטיבי ש"אינו מהסס לשקר ואף מסוגל לשקר ללא הנד עפעף", והיה נכון

להטיל האשמה על אחרים, לרבות על חברו הטוב מאיר. הודעותיו של איתי, על גרסאותיו המתפתחות והמתחלפות, נתקבלו כראיה מכוח סעיף 10א לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971. טענות ההגנה כי ההודעות של איתי נגבו תוך שימוש באמצעים פסולים נדחו על ידי בית משפט קמא.

6. איתי אכן ניסה להרחיק עצמו מהעבירות החמורות שיוחסו לו, אך אינו רואה כל רבותא בכך שגרסתו הלכה והתפתחה במהלך חקירותיו במשטרה. הדברים שכיחים עד מאוד במקומותינו, שנאשם מרחיק עצמו תחילה אך נאלץ להודות בהמשך מטעמים שונים, כמו ראיות המוטחות בו. כך גם בענייננו.

אכן, יש לבחון בזהירות רבה את הודעותיו של איתי במשטרה, באשר הוכח כי אינו נרתע מלשקר ואף להעליל על אחרים. עם זאת, לדבריו של איתי נמצאו חיזוקים של ממש ועל כך אעמוד בהמשך. מכל מקום, בית משפט קמא בחן באריכות את כל ההודעות שנמסרו על ידי איתי, ונימק היטב מדוע הוא מבכר את גרסתו האחרונה. חשוב לזכור כי איתי הוא "תמונת הראי" של המערער, ביחסי "מוכר מרצון - קונה מרצון" שהתנהלו ביניהם בעסקאות האמל"ח. איתי הורשע, בנפרד, בכל העבירות של מכירת רימונים, לבנות חבלה ונפצים, וטילי לאו שרכישתם יוחסה למערער. בהיבט זה, איתי לא יכול היה לצאת נשכר מכך שנקב בשמו של המערער בהודעותיו-הודאותיו לגבי מכירת הנשק, מאחר שלא היה בכך כדי לגלגל את האשמה על מישהו אחר.

לכך יש להוסיף כי איתי והמערער נעצרו ביום 5.4.2015 במהלך העסקה למכירת טילי הלאו. ממחקרי התקשורת עולה כי בין השניים היה קשר טלפוני כבר מחודש נובמבר 2013, בניגוד לאחת הגרסאות של איתי כי הקשר הפלילי בין השניים נרקם כחודש-חודש וחצי לפני מעצרו.

7. הניסיון של ההגנה לפרק לגורמים את רכיבי האישום, מתעלם מהתמונה הכוללת של קשרי סחר באמל"ח שנקשרו בין המערער לבין איתי. עסקת רכישת הטיילים צובעת קשרים אלה בצבעים עזים ועל כן נפתח בעסקה זו, אשר לגבי ההרשעה בה אין למעשה מחלוקת בין הצדדים.

העסקה לרכישת טילי הלאו:

8. המערער המתין במכוניתו לאיתי כדי שהלה יעביר לו את טילי הלאו שהבריח מהבסיס. מאיר, שעל חלקו אעמוד בהמשך, נטל חלק פעיל בעסקת מכירת הטיילים, ועל אף שהמערער הכחיש כל קשר אליו, מהאזנות הסתר עולה קשר בין איתי-מאיר-המערער סמוך ליום בו התערבה המשטרה וטרפדה את העברת הטיילים מאיתי למערער.

מהאזנות הסתר עולה התיאום בין איתי למערער. יומיים-שלושה לפני מעצרו של איתי, אומר איתי למערער שצריך תיק גדול יותר כי "הוא לא נכנס", והמערער משיב לו למחרת שטיפל בכך ו"בסוף זה בשתי תיקים... קניתי חדשים". אביא מקצת הדברים שנקלטו בהאזנות הסתר ביום המעצר של השניים:

איתי: שומע? אני צריך תיק אחי טוב!

המערער: (מכייח) למה אין לך?

איתי: לא התיק הזה א.. הוא לא נכנס

המערער: מה אתה אומר שהוא יותר גדול כאילו?

איתי: כן, רק זה

המערער: טוב, טוב

איתי: רק זה

ובשיחה מאוחרת יותר:

איתי: שומע!

המערער: נו

איתי: אני צריך מקדח...

המערער: אני ידבר איתך עוד מעט אחי עוד מעט, לא.. אני יפגוש אותך בערב עזוב אותי מהטלפון

איתי: טוב

דקות ספורות לפני שהמשטרה עצרה את איתי בדרכו לחבור אל המערער, מתנהלות ביניהן השיחות הבאות:

המערער: אה אחי, צא תבוא אלי לל.. לכיוון איפה שכל הזמן היינו נפגשים, אני פה מחכה לך זריז

איתי: אה טוב

המערער: אני עומד על הכביש

איתי: יאללה ביי.

וכעבור כחמש דקות:

איתי: דקה אחי אני שם ת'דברים באוטו

המערער: יאללה אח שלי אני פה (מילה לא ברורה) זריז

איתי: ביי.

דקות ספורות לאחר מכן איתי נעצר על ידי המשטרה, וברכבו נמצאו עשרה טילי לאו בתא המטען בתוך שני תיקים. במעמד זה אמר איתי לשוטרים "אני הולך להביא לחבר תיק שאצלי באוטו". בהמשך, כאשר ביקשו השוטרים לחבור למערער, החל המערער להאיץ את רכבו והתנהל מרדף אחריו, תוך שהמערער נוסע בצורה מסוכנת וגורם לרכבים שעמדו בדרכו לסטות, עד שנתקע בפקק ונתפס.

9. בית משפט קמא הגדיר את התנהגותו של המערער כהתנהגות מחשידה, אך מדובר בהרבה יותר מכך: המרדף אחרי המערער; השיחות הקצרות עם איתי תוך שימוש בקודים; מספר מכשירי הטלפון וכרטיסי הסיים שנמצאו במכוניתו של המערער; והחלפת כרטיס הסיים ימים ספורים לפני עסקת הטיילים, מה שמתיישב עם דברי איתי כי המערער נהג להחליף טלפונים כל הזמן. אציין כי גם בנקודה נתפס המערער בשקר בדבריו כי היה מחליף כרטיס סים כאשר נגמר לו הטוקמן, בעוד שממחקרי תקשורת עולה כי בנוסף לטלפון הקבוע שלו השתמש במקביל בשני כרטיסי סים.

10. לא למותר לציין כי המספר הסידורי של הטיילים שנתפסו נמחק, מה שמאמת את גרסאותיהם של איתי ומאיר שסיפרו על כך לחוקרים.

[במאמר מוסגר אציין כי בגרסאותיו הראשונות, איתי ניסה "להפיל" את האשמה על מאיר, וסיפר כי את טילי הלאו נטל לבקשתו של מאיר עבור חבר של מאיר].

ולבסוף, עדותם-הודעותיהם של איתי ומאיר אשר מפלילות את המערער בפרשת הטיילים, אינן גורעות כלל מאחריותם שלהם. לכך יש השלכה גם על מהימנות גרסאותיהם של השניים לגבי לבנות החבלה והרימונים.

סוף דבר, שהרשעת המערער לגבי ניסיון רכישת הטיילים מבוססת כדבעי על חומר הראיות, ואזכיר שוב כי למעשה המערער אינו חולק על הרשעתו בעסקה זו.

לבנות החבלה והנפצים:

11. חנן ביטון (להלן: חנן), הוא חבר של איתי אשר שירת בתקופה הרלוונטית כנגד לוגיסטיקה בצאלים. חנן הודה כי העביר לאיתי, שלא על פי הנהלים המקובלים, 79 לבנות חבלה וקליעי M-16, והורשע בהסדר טיעון שבמסגרתו נדון לעונש של עבודות עמוד 5

שירות בגין התרשלות בתפקיד.

איתי סיפר בתום גרסאותיו המתפתחות במשטרה, כי העביר למערער 55 לבנות חבלה.

12. ההגנה יצאה חוצץ כנגד הרשעת המערער ברכישת 55 לבנות חבלה. לטענתה, למספר זה אין בסיס בחומר הראיות, למעט אמירותיו של איתי ששינה את גרסאותיו במהלך חקירותיו במשטרה. איתי טען כי מכר את לבנות החבלה בכפייה; כי מכר אותן לליאור; ושינה את גרסאותיו גם לגבי מספר לבנות החבלה ומקום הימצאן. בשיחה עם המדובבים אף התרברב כי יש לו בחוץ 80-90 לבנות חבלה. נטען אפוא כי למספר של 55 לבנות חבלה אין כל ראיה למעט הבל פיו של איתי, ומכאן שהיה מקום לזכותו מאישום זה.

13. ולא היא. לעדותו של איתי לגבי לבנות החבלה ומספרן (לדבריו, העביר תחילה לבנת חבלה אחת למערער, לאחר מכן 20 לבנות חבלה ולאחר מכן עוד 34 לבנות), יש להוסיף ראשית הודאה מצד המערער, וקשה להפריז במשקלה של ראיה זו.

ומעשה שהיה כך היה. החוקרים הפצירו במערער להתוודות ולהסגיר את האמל"ח שנותר ברשותו אף מבלי להפליל אחרים, אך המערער שתק או טען שאין ברשותו כלום. בשלב מסוים של החקירה, המערער ביקש לשוחח עם החוקרים מחוץ לחדר החקירות "שלא לפרוטוקול" והשיחה הוקלטה ללא ידיעתו (ת/23).

במהלך השיחה התנהל מעין משא ומתן בין המערער לבין החוקרת מזל על הסגרת לבנות החבלה על ידי המערער, כאשר החוקרת מפצירה במערער כי יגלה את מיקומן של לבנות החבלה. המערער מצידו מתלבט בקול רם, מבהיר כי בכל מקרה לא יידבר על אחרים ו"קודם תדברי איתי על תכנית להגנת עדים. להוציא את האישה להוציא את הילד... זה מצידי לשבת לא 20, 30. אני לא יוציא את אשתי מהבית", כאשר מדבריו ניתן להבין בבירור כי מיקומן של לבנות החבלה ידוע לו. בית המשפט קמא סקר באריכות את הנאמר בשיחה, ובתמצית, המערער אמר תוך כדי השיחה כי הוא מוכן להסגיר לידי המשטרה את לבנות החבלה אשר מוסתרות בתוך בניין מגורים. כאשר נשאל לגבי הכמויות אמר שכל מה שאיתי סיפר לחוקרים הוא נכון. החוקרת מזל דיברה על ה-55 (לבנות החבלה - י"ע) שכנראה מפוזרים, ודיברה על ליבו של המערער שיסגיר למשטרה את לבנות החבלה, אך המערער התחבט בקול מה יצא לו מזה. "אין לי. אני לא משקר אותך וזה לא העניין. אין מצב... הוא אומר ש... שהוא מכר לי חמישים וחמש וזאת אומרת... כאילו אם אני יודה, כן... שהוא מכר לי ונתתי אותם לאנשים... שאם אני יגיד שכן ויגיד שנתתי אותם לאנשים... זה יותר גרוע. כאילו נתת לאנשים ואתה לא... אתה לא פותח עליהם זה יותר גרוע בבית משפט. את מבינה?". בהמשך, אומרת לו החוקרת כי מה שמעניין אותה זה להציל חיים, ושואלת:

"חוקרת: "את כל החמישים וחמש גלגלת?"

המערער: אני לא ישקר לך.

חוקרת: את כולם גלגלת?

[המערער לא משיב]

חוקרת: חמישים וחמש גלגלת?

מערער: את רואה איך את אומרת לי את זה? את אה... אם שופט יגיד לי את זה..

חוקרת: אז אני שואלת אותך, אין לך כלום עכשיו?

מערער: לא.

חוקרת: כלום?

מערער: לא.

מעניין לציין כי באותה שיחה שבה המערער משוחח עם החוקרת על האפשרות להסגיר את לבנות החבלה, הוא מכחיש בתוקף כי קיבל כדורים מאיתי, אומר שמדובר ב"חרטא, אין דבר כזה. לא היה ולא נברא" ובתשובה לשאלה אם קיבל 500 כדורים משיב שוב בתקיפות "בחיים לא". החוקרת מנסה שוב לדבר על ליבו, אומרת לו שישמור על זכות השתיקה, שלא יודה אבל שיסגיר את לבנות החבלה כי מדובר בהצלת חיים "זה המחויבות שלי, וזו המחויבות שלך כרגע. אם תתן לי לבנות - יש על מה לדבר. לא תיתן לי - לא תקבל. לבנות חבלה, רימונים, טילים, אני לא יודעת", והמערער משיב "טילים אצלכם". עולה בבירור מהשיחה כי המערער מכחיש בתוקף כל קשר לרכישת כדורים, אומר שהטילים ממילא אצל המשטרה, אך אינו מכחיש את קבלת לבנות החבלה ומתלבט אם לגלות מה עלה בגורלן.

בית משפט קמא דחה את ההסברים שנתן המערער לשיחה המוקלטת, ואין לי אלא להצטרף למסקנתו כי מההקלטה עולה בבירור שהמערער שקל לשתף פעולה עם החוקרים. המערער הסגיר בשיחה המוקלטת פרטים שלא היו ידועים לחוקרים, כמו העובדה שלבנות החבלה הועברו לאחרים, וגילה דאגה אותנטית לגורלו של בעל הבית אם הוא יוביל את החוקרים למקום המצאות הלבנות.

14. חיזוק נוסף למעורבותו של המערער ברכישת לבנות החבלה אנו מוצאים בדבריו של איתי למדובבים, להם סיפר על אודות עסקאות של טילי לאו, לבנות חבלה ורימונים, תוך שהוא קושר את המערער לעסקאות.

איתי סיפר למדובבים על הקשר שלו למערער, על כך שהם חברי ילדות, וכי סולק מעבודתו בשב"ס בגלל הקשר למערער (איתי סולק מעבודתו בשב"ס לאחר שהעביר סמים למערער בעת שהלה היה אסיר, עובדה שאין עליה מחלוקת - י"ע). איתי אומר למדובבים שאף פעם לא התעסק עם ערבים אלא "אמרתי לך מאור מלכה הזה מכרתי, רק לו..". ולשאלת המדובב "כאילו רק לו אתה מוכר? מה? והוא מעיף?", השיב איתי בחיוב. איתי הציע לעבוד עם אחד המדובבים, וכשזה שאל איך הוא יכול לדעת שהוא לא "מנייק", השיב "תבדוק אותי... ניתן לך לדבר עם מאור יגיד לך כמה שאני אמין... עם מאור מלכה הזה". איתי סיפר למדובבים שאצל

המערער בבית יש "קצר" (אקדח) לבנות חבלה, רימונים ושבעה משתיקי קול, שהוא סיפק לו אך עדיין לא קיבל תמורה עבורם, וכי המערער מוכר את מה שהוא מעביר לו. לשאלת המדובבים סיפר איתי שיש לו 90 לבנות חבלה מוסתרות באדמה בבית העלמין, ושהוא יכול להפנות אותם לאביו של המערער שעובד שם ויודע איפה הן נמצאות.

אדגיש כי איתי לא חשד במדובבים, ואף דחה את האפשרות שהוצעה על ידם, כי המערער "פתח" עליו, באומרו שלא נראה לו שהמערער הפיל אותו כי "אני עבדתי איתו שנתיים".

15. סיוע של ממש לדבריו של איתי אנו מוצאים בהודעותיו של מאיר במשטרה. מאיר סיפר בהודעותיו כי איתי נהג להסיעו ברכב כטרמפ מהבסיס לדימונה, ובחלק מהפעמים נפגש עם בחור בשם "מלכה" (שם משפחתו של המערער - י"ע), שאז היה יורד מהרכב ומבקש ממנו להישאר ברכב, היה ניגש לתא המטען, מוסר למלכה משהו וחוזר לרכב. באחת הפעמים איתי הראה לו שטרות של כסף מזומן שקיבל עבור המכירה, והתרברב שהוא לא משתמש בכלל בכרטיס אשראי, ואת כל ההוצאות שלו הוא משלם מהמכירות הללו.

מאיר סיפר כי איתי סיפר לו שהוא מכר לבנות חבלה לחבר שלמד איתו בבית הספר בתמורה לסכום כסף, והראה לו הרבה שטרות של 200 ₪ במזומן בארנק. מאיר אישר כי לא ראה את לבנות החבלה עצמן, אך בעת המפגשים ראה שאחרי שהמערער קיבל מאיתי שקית, הוא העביר לאיתי כסף, ואיתי הראה לו את הכסף ברכב והיה אומר לו "הנה אתה רואה?" (ת/א 4 עמ' 7 שורה 26). לא למותר לציין כי בחקירותיו האחרונות במשטרה איתי אישר כי מאיר נסע איתו כאשר העביר למערער את לבנות החבלה.

סוף דבר, שגם ההרשעה לגבי לבנות החבלה מבוססת כדבעי על חומר הראיות.

מכירת רימוני הרס למערער:

16. הסניגור המלומד מיקד את ערעורו בנושא הרימונים, והצביע על כך שאיתי טען תחילה כי מכר אותם לאחד בשם ליאור, ורק בהמשך סיפר כי מכר רימונים למערער. מהודעת איתי נמצאנו למדים כי בשלב מסוים שינה את גרסתו, אלא ששינוי הגרסה אינו מתועד ולא ברור מה הנסיבות שהובילו לשינוי הגרסה. בערעור נטען, כי הדבר נובע משיטות החקירה של החוקרים, שאיימו על איתי במהלך כל החקירה כי אם הוא מכחיש משהו, מבחינתם, הם "סוגרים את העדות". מכאן הסיקה ההגנה כי הדברים הוכנסו לפיו של איתי, שאם לא כן ניתן היה לצפות כי החוקר ישאל אותו מה גרם לו לשנות את גרסתו, בעוד שמהחקירה עולה כי החוקר אף הציע להניח לנקודה זו ("הוא מיצה את הנקודה הזאתי אל תיגע בה יותר"). נטען, כי הקטע החסר בחקירה המוקלטת הוא תשאול שלא תועד, שלאחריו שינה איתי את גרסתו וסיפר כי הרימונים נמכרו למערער ולא לליאור. לטענת ההגנה, יש בכך כדי לגרוע עוד יותר מממהימנות הדברים של איתי, שמלכתחילה הוגדר על ידי בית משפט קמא כשקרן ומניפולטיבי, ואף הציע למאיר בתחילת הדרך "להפיל את הכל" על המערער.

דומה כי ההגנה תולה יהבה בטענה זו, ובמהלך הדיון אף הוגש מעין סיכום של התפתחות גרסתו של איתי בנושא, החל מגרסתו הראשונה לפיה הרימונים הועברו לליאור, דרך השלב בו "התיישר" לטענת ההגנה עם חוקריו ושינה את גרסתו, לאחר שהוטח בו שהמערער הודה בכך שקיבל ממנו את הרימונים.

17. אכן, רק בחקירתו החמישית, מיום 11.4.14 (ת/41), סיפר איתי כי העביר את הרימונים הגנובים למערער ולא לליאור. כפי שצינה ההגנה, על השינוי בגרסתו ידעו החוקרים עוד קודם לכן. מדברי החוקר זיטון עולה כי עוד לפני החקירה איתי אמר לו שאת הרימונים הגנובים הוא העביר למערער ולא לליאור. בתשובה לשאלה מדוע לפני כן סיפר שהעביר את הרימונים לליאור, השיב איתי לחוקר "טעיתי", "שיקרתי", ואמר שהוא לא יודע למה.

על הצורך בזיהור יתר בבחינת עדותו של איתי עמד בית המשפט מלכתחילה. לאחר בחינה יסודית נקבע כי בחקירה ביום 11.4.2014 החליט איתי לספר את כל הפרטים הן בנוגע לעצמו והן בנוגע לאחרים, כתוצאה מהמצג של החוקרים כי המערער הפליל אותו ויש ברשותם ראיות רבות נגדו.

מכל מקום, החשוב לענייננו, כי גם בפרשת הרימונים נמצאו חיזוקים לדבריו של איתי.

18. ראשית, ליאור אכן רכש רימוני רסס מאיתי, כך שדבריו של איתי בנקודה זו היו חצי אמת, כאשר בנקודת זמן זו בחקירה, העלים כי גם המערער רכש ממנו רימונים. לא למותר לציין כי ליאור הורשע לבסוף ברכישת 9 רימוני רסס מאיתי, ואיתי הורשע גם במכירת 34 רימונים נוספים למערער. ליאור עצמו העיד במשפט ואישר כי רכש 9 רימוני רסס מאיתי שאותו הכיר במהלך שירותו הצבאי. עדותו של ליאור מאמתת את גרסתו האחרונה של איתי, בה הבחין בין מכירת 9 רימוני רסס שנשארו לו ממבצע "עמוד ענן" לליאור, לבין מכירת 34 הרימונים שגנב עם מאיר למערער.

19. שנית, איתי סיפר למדובבים כי המערער רכש ממנו רימונים. גם בהנחה שאיתי חטא בהתרברבות בפני המדובבים, הרי שלא הייתה לו סיבה לערב את שמו של המערער בכך.

על גרסתו האחרונה של איתי, הנתמכת בדבריו למדובבים עמד בית משפט קמא בהכרעת הדין:

"ניתן למצוא סימני אמת לא מעטים בגרסתו המאוחרת של איתי בחקירותיו, כאשר בחקירתו החמישית הוא תיאר את כמות הרימונים שהוא ומאיר גנבו לפי חלוקתם לברוסים ואת הסכום שקיבל מהנאשם עבור הרימונים, ובחקירתו השישית תיאר לפרטי פרטים את אופן ביצוע הגניבה, מסר פרטים שוליים (לגבי עיטוף הרימונים באיזולירבנד והחבאתם בגג), ותיאר את יום ומקום המפגש עם הנאשם"

[...] עוד יצוין, כי למרות שבתחילה ייחס איתי את רכישת הרימונים הגנובים לליאור, בחקירותיו האחרונות הוא הודה (רק לאחר שהבין שהחבל התהדק סביב צווארו שכן הצטברו ראיות נגדו ולאחר שסבר שהוא היחיד שלא משתף פעולה) שהוא אכן מכר רימונים לליאור, אך בהזדמנות קודמת, לאחר מבצע 'עמוד ענן'. גם בנוגע לעסקה זו, גרסתו המאוחרת של איתי עשתה רושם אמין, היתה מלאה בפרטים וכללה מועדים, סכומים, אופן העברת הרימונים, אופן קבלת הכסף ומקום קבלת הכסף. לכך יש להוסיף את העובדה שאיתי סיפר למדובבים שמכר לליאור רימוני רסס לפני כשנתיים, וכי הוא הכחיש זאת בחקירה (ת/36 עמ' 42), וגם אמרה זו מחזקת את גרסתו המאוחרת בנוגע לרימונים.

20. שלישית, הודעותיו של מאיר מהוות חיזוק משמעותי לגרסתו האחרונה של איתי.

אקדים ואציין כי מאיר הוזמן על ידי המאשימה כעד תביעה, אך הוכרז בתחילת הדרך כעד עוין, ואמרותיו הוגשו מכוח סעיף 10א לפקודה. עם זאת, עוד טרם הוכרז כעד עוין, מאיר העיד טיפין טיפין על מרבית הדברים שסיפר בהודעותיו במשטרה, ולאחר שהוכרז כעד עוין שב ואישר את אמרותיו.

מאיר אישר כי המערער הוא מזמין הטילים ורוכש הרימונים. ההגנה טענה כי עדותו של מאיר היא לכל היותר עדות שמיעה מובהקת לגבי דברים שנאמרו לו על ידי איתי, אם בכלל, ומכל מקום, יש להתייחס להודעותיו של מאיר במשטרה ולעדויות בזהירות, כי שיקר כדי לרצות את חוקריו.

טענה זו של ההגנה אני מתקשה לקבל.

21. במהלך החקירה בה סיפר איתי לראשונה כי מכר את הרימונים למערער, הוא מתאר בפירוט כיצד הוא ומאיר גנבו יחדיו 34 רימונים בלילה, ממחסן התחמושת בבסיס בשדה תימן.

התיאור שמסר מאיר על אודות גניבת הרימונים תואם עד מאוד את התיאור של איתי, ואומת בראיות חיצוניות. מאיר סיפר בחקירתו כי הבין שהרימונים מועברים למערער, מאחר שאיתי נטל ממנו את הטלפון הנייד שלו, כי הסוללה בטלפון שלו נגמרה, ושוחח עם אחד בשם מלכה. תוך כדי שאיתי העמיס את הרימונים לתא המטען ברכב, אמר איתי לאותו מלכה שהוא נוסע אליו "ואז הבנתי שהרימונים בדרך למלכה" (הודעתו של מאיר ת/6 עמ' 15).

חיזוק חיצוני לדבריו של מאיר אנו מוצאים בעובדה שמספר שיחות טלפון יצאו ממספר הטלפון שלו למספר הטלפון של המערער, על אף שהלה הכחיש כל קשר בינו לבין מאיר. יש בכך לאשש את דבריו של מאיר, כי איתי נטל ממנו את המכשיר הנייד שלו והתקשר למערער.

חיזוק נוסף לדבריו של מאיר אנו מוצאים בעובדה שידע לספר בפירוט על מכירת הטילים שנתפסו אצל איתי. גם הטילים גנבו על ידי איתי ומאיר ממחסן התחמושת בבסיס שדה תימן, והשניים הכניסו אותם לתוך תיקים שאותם הכניסו לרכבו של איתי. כפי שידע מאיר לספר אודות הטילים, ידע לספר אודות הרימונים.

22. בית משפט קמא קיבל את הודעותיו ועדותו של מאיר בחקירתו הראשית, להבדיל מחקירתו הנגדית שאז החל בהכחשה טוטאלית רק לגבי ראיות המפלילות את הנאשם, בתשובות לקוויות בהן אישר טענות והצעות שהעלה הסנגור. איני רואה להתערב במסקנתו של בית המשפט, לפיה:

"התנהלותו של מאיר בחקירותיו ובמשפטו, לפיה מרגע שהחל לשתף פעולה עם החוקרים הוא מסר הודעות מפורטות, תיאר את הגניבות ואת המפגשים לפרטי פרטים, תיאר אינטראקציות שונות בין המעורבים, סיפר על נסיונו של איתי להדיחו להעיד עדות שקר נגד הנאשם, סייע לשוטרים בעריכת חיפוש מתועד בבסיס (ת/49, ת/50, ת/51), ואף הודה ונשפט לתקופת מאסר ממושכת כבר בשלבים הראשונים של משפטו (ת/1), מבטאת לקיחת אחריות והבעת חרטה מלאה על מעשיו, ומצדיקה ייחוס אמינות גבוהה למכלול אמרותיו במשטרה.

בנוסף, ועל אף שמדובר במי שאמרותיו הוגשו מכח [] לפקודה, לא ניתן להתעלם מכך שאמרותיו הוגשו בשל חוסר רצונו לשתף פעולה, ולא בגלל טענה שהוא שיקר באמרותיו, ולהיפך, כאמור מאיר אישר בעדותו הראשית את מכלול אמרותיו במשטרה, את הודאתו בעבירות שיוחסו לו בבית הדין הצבאי, ואף את הראיות שפורטו בנספח 'פרטים נוספים' שצורף לכתב האישום שלו. יצוין, כי במסגרת משפטו הודה מאיר בין היתר בחלקו של הנאשם כמזמין הטילים וכרוכש הרימונים, בשיחת הטלפון בין איתי לנאשם לגבי מכירת הרימונים, בכך שראה שהנאשם מסר לאיתי כסף בהזדמנות אחת תמורת 'עסקה', בכך שביום 2.4.14, לאחר שיחה בינו לבין איתי, מאיר הגיע לבניין מגוריו של איתי, נכנס עימו למחסן בו היו הטילים, ולאחר זמן מה יצא כשבידו מקדחה, ובשיחות הטלפון שהתקיימו בינו לבין איתי בהן איתי עדכן אותו בהתקדמות העסקה (ת/1). די בכך כדי לקבוע כי קיים חיזוק מספיק לאמרותיו של מאיר במשטרה.

יתרה מכך, עדותו של מאיר בפניי, לפחות בשתי הישיבות הראשונות עשתה עליי רושם אמין. על אף תחושת חוסר הנוחות הרבה שהוא שידר וחוסר רצונו להעיד, ניכר היה שמאיר סיפר את האמת כחלק מההכאה על חטא ומלקיחת האחריות על ידו, ובעיקר ניכר היה שאין לו אינטרס להעליל עלילות שווא על הנאשם או על איתי. מאיר אף הבהיר בחקירתו הראשית ובחקירתו הנגדית כי למרות דבריו של איתי ביום 9.4.14 (כפי שתיאר בת/7), הוא לא פעל על פי הנחייתו של איתי, מאחר שזו לא האמת".

סוף דבר, שגם ההרשעה לגבי מכירת רימוני הרסס למערער מבוססת כדבעי על חומר הראיות.

30. לסיכום, מסכת הראיות סוגרת על המערער מכל הכיוונים בכל הנוגע לניסיון רכישת טילי הלאו ורכישת לבנות החבלה ורימוני הרסס, בפרשה זו של ספק-רוכש בשרשרת הסחר בנשק ובאמל"ח. למסכת הראיות שפורטה לעיל נוסף את התרשמותו של בית המשפט קמא כי עדותו של המערער עשתה רושם מיתמם ולא אמין, וכי המערער לא נתן הסבר סביר למכלול הראיות נגדו.

הערעור על גזר הדין

31. המערער הלין על עונש המאסר בפועל של 12 שנים שנגזר עליו, ולשיטתו עונשם של החיילים שהיו מעורבים בפרשה אמור להיות כבד בהרבה משלו (כאמור, איתי נדון ל-15 שנות מאסר ומאיר ל-9 שנות מאסר). עוד הפנה המערער למקרים בהם נגזרו עונשים קלים יותר בעבירות נשק. המערער ציין את נסיבותיו האישיות - שירותו הצבאי בהצטיינות כלוחם בגולני; שכל את בתו, תאומתו של בנו הבכור, בהיותה בת 11 חודשים; בנו התינוק נולד בעת שהותו במעצר; ומשפחתו משלמת מחירים בגין מאסרו.

32. אומר בקצרה כי התקשיתי לזהות שיקולים ונסיבות שמצדיקים הקלה בעונש. כל אורחו ורבעו של המערער מלמדים על מי ששקוע עד לצווארו בעולם העברייני. כך בהתנהלותו מול חוקריו, כך מהאזנות הסתר בהם הוא נשמע מדבר במשפטים קצרים וסתומים, שאינם מתיישבים עם פעילות תמימה וחוקית. נוסף לכך שלחובתו של המערער חמש הרשעות קודמות בעבירות שונות, והוא ריצה כבר שלוש תקופות מאסר מצטברות של 37 חודשים, אך לא הפנים את לקחו.

33. מעבר לכל אלה, מזדקרות העבירות בהן הורשע המערער בפרשה שבפנינו. אין צורך להכביר מילים על התופעה החמורה של עבירות נשק, ובית משפט זה הצהיר לפני שנים מספר על מגמת ההחמרה בענישה בגין עבירות נשק (ע"פ 2251/11 נפאע נ' מדינת ישראל (4.12.2011)). במקרה דנן, תהא זו לשון המעטה לתאר את הפרשה שבפנינו כעבירת נשק. המדובר בתיק חריג בהיקפו ובחומרתו, של סחר בהיקף סיטונאי באמל"ח שנגנב מצה"ל, שמסתובב כיום אי שם ברחבי העולם הפלילי וארגוני הפשע במקרה הטוב, או שמצא דרכו לגורמי טרור במקרה הרע. המערער לא הסגיר את האמל"ח ולא סיפר למי מכר אותו, וקיים חשש ממשי כי לבנות החבלה והרימונים יוצצו יום אחד באירוע פלילי או בטחוני. בהיבט זה, ניתן לתאר את העבירות בהן הורשע המערער לא רק כחמורות, אלא גם כעבירות בזווית, שהעונש בגיןן צריך לבטא גם הוקעה וגינוי, לצד שיקולי ההרתעה.

סוף דבר שאין מקום להתערב בעונש של 12 שנות מאסר בפועל שהושת על המערער.

34. אשר על כן, הערעור נדחה על כל רכיביו.

ניתן היום, י"ט בשבט התשע"ח (4.2.2018).

ש ו פ ט ת

ש ו פ ט

ש ו פ ט